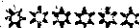

Nro. 23.

A' FELS. CSASZAR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken Martius 19-dik napján 1813-dik
esztendőben:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az Erdélyi Felsőes Udvari Cancellariánál meg
üresült Udvari Secretáriusi hivatalra, ugyan azon
Fels. Cancellariánál szolgáló Udv. Concipistát,
Zeikfalvai Mél.gos Zeik János urat méltóztatott
ő Cs. K. Felsége kegyelmesen kinevezni.

Ezen a' héten egyetlenegy nap sem múlt el,
mellyenn ennek a' Cs. Kir. Lakhelynek Leopold
városán, vagy gyalog, vagy lovas regimentek,
vagy gránatiros battallionok által ne marsiroztak
volna Cseh Országba azon tartalék armádiához,
melly annak határain össze gyülekezik. Ma
dél előtt 9 és 10 óra között a' Latour könnyű
szerű igen szép lovas serege marsirozott itt által

jeles török muzsikával, melly eddig Tekint. Somogy Vármegyében kvártirozott. Mind magok, mind levaik igen jól néztek ki, és megtettzt, hogy Magyar Hazánkban semmi szükségét nem szenvedtek.

Frantzia Birodalom.

E' hónap' 6-dikán délutánni egy óraker meg látogatták ő Cs. Felségek az Invalidusok' házát. Az invalidus sereg a' kaszárma udvarán sortformálván, őket a' Császár megmustrálta és sokat beszélgetett az öregebbekkel; megmutogattatta magának azokat, a' kik annak idejében magokat valamely nevezetes vitéz tselekedet által megkülönböztették, 's az ilyeneknek a' ház' 15 osztályai közzül mindenikben vitézi czímereket osztatott ki. Innét a' kaszárma templomába mentek ő Felségek, a' hol *Te Deum laudamus* énekeltetett. Azután szemesen megvizsgálták a' szálakat, sütőházakat, ebédlő szobákat, 's betegházakat, melly utolsóban 4 olyan 100 esztendősb emberek állítottak ő F.gek elcibe, a' kik a' Fontenoi üsközethen is jelen voltak. Olyanok, a' kiknek két tagjaik nintsenek, 20-szan találtatták; ezeknek *dótatiot* rendelt a' Császár.

Mint a' *Kasseli* újság írja, ő Felsege a' Westphaliai Királyné, hívatalt kapott Párisból, hogy menjen oda, 's legyen ott egy ideig. Kevés napok alatt útnak indulni szándékszott oda ő Felsege.

A' Bétsben volt Frantzia Követet Gróf *Ottó* a' maga Statusministerévé nevezte Napoleon Császár.

Orosz Birodalom.

A' dolgozó Orosz nagy armáda most három szakasz ármádákra van feloszolva, tudniillik **Első**, **Második**, és **Harmadik Napnyugoti ármádákra**. An **Elsőt** Gróf *Wittgenstein*, a' **másodikat** maga a' Generalissimus Hertzeg *Kutusow-Smolenskoj*, a' **Hormadikát** pedig, Avmirális *Tschitschagow* helyett, *Barclay de Tolly* vezérli. Ezen utolsóval van öszszetsatoltatva az annak idejében úgy neveztetett **Dunai ármáda** is. Leg elől a' Gróf *Wittgenstein* ármádája nyomúl a' Frantzia seregek után,

Mostanság ismét új katonai kiírás hirdette-tett-ki az Orosz birodalomban. Minden 100 férj-fű közzül ki kell állani kettőnek. Ezen új seregnek tsak az egy tized része adattatik e' reguláris katonaság közzé, a' többi miad a' Kozákok közzé adatik. Az öszszevásároltatandó lovak' száma 100 ezerre határoztatott, a' mellyeknek 11-től fogva 13 markos magasságúaknak kell lenni. Valamint a' rekrutákat úgy a' lovakat is *Kiewhez* gyűjtik, a' hol Gen. *Samow* veszi által őket. A' sok nyergesek és szíjgyártók *Czerzigowba* gyűjtettek öszsze a' mindenféle lovaglószerszámok' készítettése végett.

Sándor Császár negyedfél millió Rúbelt rendelt azon Oskoláknak és templomoknak helyreállítatásokra, a' mellyek ezen háborúban megkárosittattak.

Warschawi Nagy Hertzegség.

Gen. *Barclay de Tolly* Febr. 14-dikén *Brombergbe*, a' 3-dik ármáda akkori hadi szállására megérkezvén, ilyen hirdetést intézett a' néphez:

jeles török muzsikával, melly eddig Tekint. Somogy Vármegyében kvártirozott. Mind magok, mind levaik igen jól néztek ki, és megtettzt, hogy Magyar Hazánkban semmi szükségét nem szenvedtek.

Frantzia Birodalom.

E' hónap' 6.dikán délutánni egy órakor meg látogatták ő Cs. Felsegek az Invalidusok' házát. Az invalidus sereg a' kaszárma udvarán sortformálván, őket a' Császár megmustrálta és sokat beszélgetett az öregebbekkel; megmutogattatta magának azokat, a' kik annak idejében magokat valamely nevezetes vitéz iselekedet által megkülömböztették, 's az ilyeneknek a' ház' 15 osztályai közzül mindenikben vitézi czímereket osztatott ki. Innét a' kaszárma templomába mentek ő Felsegek, a' hol *Te Deum laudamus* énekeltetett. Azután szemesen megvizsgálták a' szalákat, sütőházakat, ebédlő szobákat, 's betegházakat, melly utolsóban 4 olyan 100 esztendősb emberek állítottak ő F.gek eleibe, a' kik a' Fontenoi üsközethen is jelen voltak. Olyanok, a' kiknek két tagjaik nintsenek, 20-szan találtattak; ezeknek *dotatiot* rendelt a' Császár.

Mint a' *Kasseli* újság írja, ő Felsege a' Westphaliai Királyné, hívatalt kapott Párisból, hogy menjen oda, 's legyen ott egy ideig. Kerésnapok alatt útnak indulni szándékszott oda ő Felsege.

A' Bétsben volt Frantzia Követet Gróf *Ouvé* a' maga Statusministerévé nevezte Napoleon Császár.

Orosz Birodalom.

A' dolgozó Orosz nagy armáda most három szakasz armádákra van feloszolva, tudniillik Első, Második, és Harmadik Napnyugoti armádákra. Aa Elsőt Gróf *Wittgenstein*, a' másodikat maga a' Generalissimus Hertzeg *Kutusow-Smolenskoj*, a' Harmadikát pedig, Avmirális *Tschitschagow* helyett, *Barclay de Tolly* vezérli. Ezen utolsóval van öszszetsatoltatva az annak idejében úgy neveztetett *Dunai* armáda is. Leg elől a' Gróf *Wittgenstein* armádája nyomúl a' Frantzia seregek után,

Mostanság ismét új katonai kiírás hirdettetett - ki az Orosz birodalomban. Minden 100 férjfiú között ki kell állani kettőnek. Ezen új seregnek csak az egy tized része adattatik e' reguláris katonaság közzé, a' többi mind a' Kozákok közzé adattik. Az öszszevásároltatandó lovak' száma 100 ezerre határoztatott, a' mellyeknek 11-től fogva 13 markos magasságúaknak kell lenni. Valamint a' rekrutákat úgy a' lovakat is *Kiew*hez gyűjtik, a' hol Gen. *Samow* veszi által őket. A' sok nyergesek és szíjgyártók *Czerzigomba* gyűjtettek öszsze a' mindenféle lovaglószerszámok' készítettése végett.

Sándor Császár negyedfél millió Rúbelt rendelt azon Oskoláknak és templomoknak helyreállítatásokra, a' mellyek ezen háborúban megkárosítottak.

Warschawi Nagy Hertzegség.

Gen. *Barclay de Tolly* Febr. 14-dikén *Brombergbe*, a' 3-dik armáda akkori hadi szállására megérkezvén, ilyen hirdetést intézett a' néphez :

Mind azok a lakosok, kik a vezérlésem alatt lévő seregek által elfoglaltatva lévő tartományban találtnak, megintetnek, hogy ha valakinél valamely Frantzia, Bavarus, Westpháliai, és Szakszoniai tulajdon leletettve van, azt haladék nélkül bejelentse, mert a ki 8 napok alatt így nem fog tselekedni, elfogattatván hadi ítélőszék' eleibe állítatik. Ez a hirdetés azért történik, minthogy a Frantziáknak és Szövetségeiknek ezen tartományból való elfutások után, a föllok hátra hagyatott holmiket a lakosok nagy részint eldugták.

Warschau városából e'képpen írtak Febr. 8-dikán; — „Az idevaló polgárok egy meghívó frást intéztek a magok polgártársaikhoz a tsatázó mezőkre, a melyben ilyen szavakkal hívogatják őket hazájokba vissza: — „Halgassatok atyafi társaitoknak hívogató szavaikra, repüljete vissza a tiéitek' karjai közzé, miveljete gabonatermő földjeiteket, légyete ismét Státus' polgáraitvá 's familiátok' táplálóiává, vagy vegyétek - el vitézségeitek' jutalmát itthon lévő atyátokfiái között. Szent vallásunkra kényszerítünk kérésünk által benneteket, térjete vissza.“ — Ez a meghívó hirdetés Lengyel és Német nyelveken jött - ki nyomtatásban.

Thorn várának környülállása felől e'képpen írtak annak szomszédságából Febr. 15-dikén; — „Minekutánna ezen várnak Komendánsától Inzsínör Generális *Maurillontól*, e' hónap 8-dikán Gen. *Chaplitz* azt felkérte volna, a' nevezett Komendáns pedig arra megtagadó választ adott volna: Generális *Langeronra* bízattatott, hogy

azt egészen békerítvén, mihelyt az idő megengedi anaak ostromlásához azonnal kezdjen hozzá. Hogy *Thorn* vára sokáig védelmezhesse magát, nem gondolják. Valamint a' lakosok úgy a' katonák között is veszedelmes nyavalyák uralkodnak, mellyek miatt minden napsokan elhalnak. Febr. 12-dikén 51 holt testnek eltemetetését látták az Orosz szélső vigyázók. Egyéb-élelme elég van az őrző seregnek, csak friss húsa és tűzi fája nints. Valami 100 beteg és elgyengült katonák, kiket a' Komendáns a' várból kiküldött, és a' kik most az Orosz ispotályokban gyógyíttatnak és tápláltatnak, azt mondják, hogy az őrző sereg 5000 Bavarus gyalogokból, és 200 Frantzia 's Lengyel ártilleristákból áll. Lovasság nintsen benn egy is.

Prusszia.

A' Mártzius 9-dikén kijött *Berlini* újságok néhány toldalékokat adtak ki az azon hónapnak 4-dikén, 5-dikén, és 6-dikán Berlinben. és a' környéken történt dolgokról, mellyekből mi ezeket tarlózzuk össze: —

„Az alatt, míg Mártz. 4-dikén napfeljöte előtt, a' Frantziák a' város' déli részén lévő *Hálai* kapun kifelé takarodtak, a' Generális *Czer-nitschew* vezérlése alatt lévő előljáró Orosz sereg északról az *Oranienburgi* kapuhoz előnyomúlt. A' Kozákok a' Frantziák által tsináltatott töltéseket és árkokat kapákkal és ásókkal széllyel hanyták 's bétöltötték, 's már reggeli 6 órakor a' városba bélélemarschiroztak. A' népnek sűrű sokasága között jöttek - bé, a' melly őket barátságos — isten hozott! — kiáltással fogadta. —

Májor *Puschtin-Puschkin* hogy a' polgárokat a' maga barátságos biztatása felől bizonyossá tegye, a' vezérlése alatt lévő egész Kozák Regimentel a' Pruszsziai nemzeti kokárdát (tsukros pántlikát) szúratta-fel, 's úgy lépett-bé azzal a' városba leg elől, ilyen felkiáltással: *Eljen Harmadik Fridrich Wilhelm Király!* — a' melly kiáltásra e'képpen felelt a' Berlini nép: *Sokdíg eljen Sándor Császár!* —

A' városba való bélépések után leg kisebb idővesztés nélkül utánna rohantak a' győzedelmes Oroszok a' kifelé takarodó Frantziáknak, 's néhány Batallionnyaiat még a' Hálai kapun belől béérvén, ezek a' Kozákokra az ott közel lévő piatzon tüzet adtak, 's mind két részről estek-el némelly emberek. Az Oroszok el is fogtak néhányat a' Frantziák között. Azután is üzték egy darabig a' Kozákok a' Frantziákat az úton és szomszéd falukon, név szerént Schönbergben, és Steglitzben. Valami négy száraz teszik a' Frantziáknak hóltakból és elfogattakból álló veszteséket. A' városban 's itt ott hátra maradozott 's az Oroszok kezire került Frantziákat is 218-ra számlálják. Az ispotályokban 1600 sebeseket és betegeket találtak 's fogtak-el az Oroszok. —

„Délután a' Gróf *Wittgenstein* ármádájának minden előljáró Osztályai béérkeztek, a' mellyek gyalogokból, lovasokból és ártilleristákból állanak; a' reguláris seregek tábori muzsikával, a' Kozákok pedig nemzeti énekléssel jöttek-bé. Az egész sereg a' nagyobb piatzokon és a' múlató kertben állapodott-meg, a' hol rész szerént az

előljárók, rész szerént a lakosok, a jól lakási-
enni ioni adván nékiek, azon helyeken töltöt-
ték el az éjzszakát. Tsak a Generálisok 's főbb
tisztok mentek bé a nevezetesebb fogadókbá 's
némelly polgári házakba. A' theátrumon az
Othello nevű szomorú játék helyett, a' melly elő-
re meghatároztatva és kihirdettetve volt azon est-
vére, a' *Falusi éneklőné* nevű énekes víg játékot
jádzották egy víg balléttal (tántzal) együtt. Mi-
kor az Orosz vezérek a számokra kirendeltetett
lőzsikba béléptek, kétszeri örvendező kiáltással
fogadtattak, melyet a' muzikai kar egy örven-
detes tussal rekesztett bé. Estve az egész vá-
ros minden előre való intézet vagy égyezés nél-
kül megvilágosított. Az az Orosz lovasság,
melly ezen éjjel rész szerént a városban rész
szerént pedig a környéken hált, tizenkilenz Ko-
zák, három Huszár és két Dragonyos Regemen-
tekből állott. —

„Azok a seregek, mellyek a mulató kert-
ben háltak, 3-dikben délelőtti 11 órakor háláadó
ájtatosságot tartottak, melly után a katonaságra
áldás mondatott, 21 ágyú sálvét löttek, 's mind
ezeket ismét a közönséges *Éljen* kiáltások re-
kesztették bé. — A katonai Kormányozóságot
Berlinben Hertzeg *Repnin* vette által.

„Mártz. 6-dikán *Bilitz* mellett (Potsdam és
Traueubrietzen között) öszsze tsaptak a hátuljáró
Frantzia és előljáró Orosz tsoportok, a' melyről
ilyen hivatal szerént való tudósítás jött ki Berli-
nben: —,

„Egy valami 6000 gyalogokból, 800 lova-
sokból, és 6 ágyúkból álló Frantzia sereg, a'
melly Generális *Grenier* által vezéreltetett, a'

Gen. Czernitschew tsapatja által *Saarburg* városában igen nyomattatván, elhagyta ezen várost, és *Arnsdorf* mellett egy erdő és tó között magát igen jó állásba helyhezette. Az Oroszok ezt észrebe vévén egy tsapatjokat hátra hagyták, a többek pedig a Frantziák jó tanyáját oldalról megkerülték, a kik a nélkül, hogy az Oroszok mozdulását észre vették volna *Arnsdorf* mellől is tsendesesen megindultak, 's hátrálásokkal *Beilitzig* szép rendel folytatták, a' hol egy hegy mellől az Oroszok által négy könnyű ágyúkból kártásokkal köszöntettek, kik között a váratlan történet által okozatott ijedség egyszerre közönségessé lett, 's rendtelenséggel való futást okozott. A' Kozákok *Trauenbritzenig* kergettek a' futókat. A' Frantziák 547 részszerént elesett részszerént terhesen megsebesedett embereket hagytak a' tsatározó mezőn; elfogattak 162-ten. Az Oroszok 25 vagy 27 embert vesztettek. Ez a' Frantzia tsapat innét *Wittenberga* felé, az a' tsapat pedig, a' melly *Brandenburgban* volt, ezen várost oda hagyván, *Magdeburg* felé vonta vissza magát. *Glogau* vára 1-ső Mártiusztól fogva szorosan bé van zárattatva. —

Leg újabb újságok.

Ilyennel ma nem sokkal szolgálhatunk. Tsak a' Lipsiai, Mártz. 9-dikén indúlt levelekben olvasunk annyit, hogy az *Eckmühli* Hertzeg (M. Davoust) 8-dikban estve oda megérkezett, és a' várostól egy fertály óra távolságra Góhlisban van szálláson a' maga Gen. Stábjával, Hasonlóképpen megérkezett Lipsiába 9-dikben déltájban a' Vice-Király is a' Frantzia nagy armáda fő hadi szállásával.